

Biblická hodina (BH) pre dospelých, Bratislava, Legionárska 6, štvrtok: 27. 2. 2025, 18.00, téma: **Budujte sa na duchovný dom**

1. Petra 2, 1 - 10: „¹ A keď ste už zbliekli všetku zlosť, všetku falošnosť, pokrytectvo, závišť a všetko ohováranie, ² ako práve narodené nemlúvniatka túžte po duchovnom čistom mlieku, aby ste ním rástli na spasenie, ³ keďže ste už okúsili, že Pán je dobrý. ⁴ Pristupujte k Nemu, živému kameňu, ľuďmi zavrhnutému, ale Bohom vyvolenému a vzácnemu, ⁵ a aj vy sami ako živé kamene budujte sa na duchovný dom, sväté kňazstvo, aby ste prinášali duchovné obete príjemné Bohu skrze Ježiša Krista. ⁶ Ved' stojí v Písme: Ajhľa, kladiem na Sione uholný kameň, vyvolený, vzácny, a kto verí v Neho, nebude zahanbený. ⁷ Tak vám, veriacim, je chválou, nevercom však je kameňom, ktorý zavrhlí stavitelia, ale ktorý sa stal uholným kameňom, ⁸ kameňom úrazu a skalou pohoršenia, lebo oni, slovu neposlušní, sa urážajú; to je teda ich určenie. ⁹ Ale vy ste vyvoleným rodom, kráľovským kňazstvom, svätým národom, ľuďom Jemu vlastným, aby ste zvestovali cnostné skutky Toho, ktorý vás povolal z tmy do svojho predivného svetla. ¹⁰ Kedysi neboli ste ani len ľuďom, a teraz ste ľuďom Božím; žili ste bez zmilovania, a teraz ste došli zmilovania.“

1. Nahý až na kožu

V. 1 - 3: Richard Müller v piesni Nahý II spieva:

„Ublížil som ženám deťom mamám
Svoju hlbokú úctu skladám
Pred vami moji drahí
Ktorým zneuctil som prahy
Od Hlohovca až do Prahy
som nahý

Nech mi všetci svätí pomôžu
nahý až na kožu.“

Odev dotvára kus našej identity. Pomocou toho, čo máme oblečené, **vyjadrujeme ako chceme byť vnímaní, ale aj čo chceme zakryť, zamaskovať predstierať.** Napr. ak mám na bruchu namiesto tehličiek „tatranský previs“, dám si na seba niečo voľnejšie, nie také tričko, ktoré ma bude tesne obopínať. No keď idem k lekárovi, nepomôže mi to. U lekára je nutné vyzliecť sa. Tam som odzbrojený, zraniteľný, nahý až na kožu.

Aj apoštol nabáda adresátov listu, aby zo seba zhodili šaty, zbliekli **„všetku zlosť, všetku falošnosť, pokrytectvo, závišť a všetko ohováranie“**. Aby nefalšovali svoj imidž. Sú kresťania, ktorí si ranú cirkev idealizujú. No podľa toho, čo píše Peter je zrejmé, že o prvotnej cirkvi si nerobí ilúzie. Už v mladej kresťanskej cirkvi bolo čo zbliekať, pod povrchom bolo všeličo neslávne. Keby to tak nebolo, Peter by o tom nepísal. Na druhej strane, nevrta sa v hriechoch, nerozpítáva ich, jednoducho vyzýva: Odvrhnite to, zhodte zo seba falošnosť, pokrytectvo. To Pán Ježiš vyčítal farizejom, ktorí konali veľa dobrého, no sťa by sa pritom po očku dívali do zrkadla, ako dobre pri tom vyzerajú. To má byť kresťanom cudzie. Nový život, o ktorom Peter ďalej píše, zaväzuje k pravdivosti.

2. Znovuzrodenie nie je duchovná maturita

K téme znovuzrodenia sa 1Pt opakovane vracia.

Keď v 1Pt 1, 3 čítame: „**Požehnaný Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás zo svojho veľkého milosrdenstva vzkriesením Ježiša Krista z mŕtvych znovuzrodil pre živú nádej**“, pozornosť smeruje na to, že Boh je náš otec. On milosrdne spôsobil, že sme sa narodili do nádeje. A ako čerství duchovní novorodenci zo všetkého najväčšmi potrebujeme doslova „**logické mlieko**“. Mlieko Božie slova – „logos“. Ním – **zo zvesti o Kristovi – sa sýti život, ktorý je nám kresťanom darovaný**. Téma znovuzrodenia je pozoruhodná aj tým, že sa ľahko dokáže zvrtnúť do akejsi kvalifikácie: my znovuzrodení – a tí iní, ďalší. No **znovuzrodenie nie je duchovná maturita. Maturita je od slova dospelý, zrelý (lat. matusus). Narodené nemluvniatka, o ktorých v 1Pt počujeme, sú presný opak.**

V evanjeliu čítame, ako sa učeníci hrali na dôležitých a nechceli, aby Ježiš vyrušovali mamy s deťmi. Vtedy sa Pán Ježiš namrzal a povedal im: „**Kto neprijme kráľovstvo Božie ako dieťa, nikdy nevojde doň**“ (Mk 10, 15).

Inokedy (Mt 18, 1 – 4), keď sa učeníci hádajú, kto z nich je dôležitejší, Ježiš „**si zavola dieťa, postavil ho medzi nich a riekol: „ ... Ak nebudete ako deti, nikdy nevojdete do kráľovstva nebeského.**“

A keď za Ježišom v noci príde skúsený učenec Nikodém (J 3. kap.) Ježiš mu povie, že sa musí znova

(resp. zhora) narodiť. Stať sa duchovným dieťaťom, aby vôbec niečomu porozumel.

Našou kvalifikáciou pre Božie kráľovstvo je, že sme zrodení z Boha – z Jeho milosrdného rozhodnutia. V slovenčine (narodil som sa) i češtine to vyzerá tak, ako by narodenie bola naša aktivita. NZ-va, ale aj v nemčina (ich bin geboren) či angličtina používajú pasívum (bol som narodený – zrodený).

3. Čo máme a čo nám treba?

Ako čerstvo narodení nebudeme „robiť ramená“, potrebujeme predovšetkým mliečko Božieho slova. Duchovne čisté, bezo ľsti, nefalšované, bez primiešavania zbožných póz. Inak by nás mohol ktosi „opiť rožkom“. Pripomeňme 1Pt 1, 13:

„Opášte si bedrá mysle.“ „Vyhrňte si rukávy mozgu, zapnite mozgové závity – premýšľajte.“ **Čo ako pokrstení máme, je:**

- neporušiteľné dedičstvo (1, 4),
- zmysel života (1, 18 . 22) **a čo nám treba**

je:

- čisté mlieko Božieho slova,
- premýšľanie, nie namyslenosť (čo je zásadný rozdiel!),
- spoločenstvo – niekam patriť.

To všetko nám patrí – už sme ochutnali, že Pán je dobrý (v. 3).

4. Kresťan nie je osamelý jazdec, ale živý kameň Božieho chrámu

V. 4 - 5: Ako narodené Božie deti **nežijeme život viery osamotene, ale pospolu, s druhými, ani iba pre seba, ale pre druhých.** Sme živými kameňmi Božieho chrámu. Tak **ako jediný kameň nie je chrámom, dokonca ani múrom,** podobne jeden úd Kristovho tela (cirkvi) je na nič bez ďalších. **Sme súčasťou stavby, ktorá rastie na základnom kameni. Tým je Kristus.** Stavby, ktorá sa nestáva obrnenou pevnosťou proti „bezbožnému“ a „skazenému“ okoliu, ale domom otvoreným pre všetkých, ktorí potrebujú nájsť východisko z utrpenia, beznádeje, bezmocnosti, životnej prázdnoty a slepých uličiek.

To, že cirkev stavia na Kristovi je zásadné. Oprávnenosť jej poslania zvereného Pánom smie cirkev poznávať nielen v obdobiach, keď sa jej darí, ale aj vtedy, keď na jej službu ľudia odpovedajú nezáujmom, opovrhovaním, neprajnosťou a útokmi. Ved' stojí na diele Toho, ktorého navzdory tomu, že Ho ľudia zavrhlí, vyvolil a potvrdil sám Boh. Peter používa obraz kameňa, ktorý si ľudia nevybrali, pokladali ho za nepoužiteľný, no Pán Boh si ho vybral ako vzácny. Je to živý kameň. A takými to živými kameňmi v Božej stavbe máme byť všetci.

V Jeruzaleme bol nádherný chrám z kameňov - pokladali ho za jeden z divov sveta. Vyzeral tak, že všetkých prežije. No keď v r. 70 dobyli Rimania Jeruzalem, zrovnali so zemou aj chrám. Zostala z neho len západná stena - múr nárekov. Peter, priam provokatívne píše, že Pán Boh si postaví

chrám z nás. Kamenný chrám nahradia naše životy. **Pán cirkvi počíta s nami a my máme počítať jedni druhými navzájom. Nie sme „koralový útes“**, teda nejde o samoučelné vrstvenie. To, čo Pán buduje má zmysel. **Sme chrámom, tvoríme duchovný priestor pre službu Bohu, prinášanie duchovných obetí.**

5. Ľudmi zavrhnutý Kristus - základný kameň cirkvi

V. 6 - 8: Kameň položený na Sione značí, že **sa tu hovorí o chráme.** Hospodin sám ho tam kladie ako základ. On ho považuje za vzácny a spoľahlivý. **Na tento kameň, ktorým je Kristus, sa aj my bud' spoľahneme - ako na správny stavebný materiál, alebo Ho zavrhneme, no aj tak o Neho stále zakopávame.** Pre mnohých svojich i našich súčasníkov, **Ježiš „neprešiel testom“.** Považovali - považujú Ho nevhodného pre nich, za nepoužiteľného pre ich život. No On sa stal tým hlavným, na ktorom všetko záleží. V akom zmysle? Komentáre uvažujú buď o prvom (základnom), alebo o poslednom (uholnom) kameni - poslednom v klenbe, ktorý ju drží. Keby tam nebol, spadla by. Je to pôsobivá predstava, ale v nej sa predpokladá, že celá stavba sa postaví bez neho a až nakoniec - ako čerešnička na torte - sa do nej dosadí Kristus a On ju bude držať.

Tomu, čo píše Peter, je primeranejší prvý - **základný kameň: zvešť, že s Kristom sa začína, že na Neho sa od počiatku spoliehame, že sa**

na Ňom dá stavať. Podobne píše aj Pavel v 1Kor 3, 11: „*Nik nemôže položiť iný základ okrem toho, čo je položený, a tým je Ježiš Kristus.*“ O tom, že už na základe záleží, hovorí aj Ježiš v podobenstve o staviteľoch (Mt 7, 24nn). V prívale nepadol dom toho staviteľa, ktorý sa spoliehal na základ (skalu), na ktorej staval.

Tento kameň je pre mnohých pohoršením (škandálom). Čímsi nepoužiteľným a hodným zavrhnutia. No je to zložitejšie: aj tí, ktorí si to predstavovali tak, že s Kristom sa už vysporiadali, o Neho stále zakopávajú. **Kresťania na Ňom stavajú všetko - celý svoj život, kým iní o Neho vždy znova zakopnú. Je to pozitívna výpoveď Písma - Pán Boh ich celkom neponechá ich údelu,** ich zlému rozhodnutiu. S kameňom (Kristom), podľa nich bezcenným, sa zas niekde stretnú. Aj keď na Ňom nedokážu stavať, i tak oŇ z času na čas zakopnú.

6. Zdrojom sebavedomia cirkvi nie je nadradenosť

V. 9 - 10: Viera v Krista predstavuje dobré východisko pre sebavedomie. Niekto - Pán - sa nás zastáva. On tvorí veľké veci a **nás zavolať, aby sme spolu s ďalšími boli pri tom.** Sme „*vyvoleným rodom, kráľovským kňazstvom, svätým národom.*“ To všetko bolo kedysi povedané starozmluvnému Božiemu ľudu. Peter to aplikuje na kresťanov. Tie ohromné označenia vyjadrujú **výsadné a nesmierne čestné postavenie.**

Kresťan nemá dôvod byť bez sebavedomia. Zdrojom sebavedomia cirkvi však nie je pocit nadradenosti nad neveriacim či nepriateľským okolím, ale vedomie jedinečnosti povolania, ktorého sa nám, jej členom, od Pána dostalo. Sme kráľovským kňazstvom nie preto, aby sme sa vyťahovali nad ostatných, ale **aby sme zvestovali, ako nás Nieкто vytiahol z temnoty. Predtým sme neboli ľud, teraz sme ľud Boží.** Vždy, keby sme začali svoje potešenie čerpať z toho, že neveriaci padnú a Boh ich potrestá, nám Písmo pripomenie, že **tým, čím sme, sme len vďaka Božiemu zmilovaniu, Božiemu zachraňujúcemu milosrdenstvu. Hodnotu nám dáva to, čo pre nás urobil Pán. Amen.**

S použitím: Jiří Mrázek: *Když obchází lev řvoucí* (vyd. Mlýn, Jihlava 2022); Tomáš Trusina: *Výklady 9. - 11. 3. in: Na každý den 1992* (vyd. Kalich, Praha 1991), Jan Amos Dus: *První list Petrův - Český ekumenický komentář k Novému zákonu sv. 18* (vyd. Česká biblická společnost, Praha 2017); Kolektiv autorov: *Průvodce životem - Listy Jakubův, Petrovy, Janovy, Judův* (vyd. IBS a Luxpress, Praha 1994) a s myšlienkami Jaroslava Vítka: **Martin Seřranko, evanjel. a. v. farár**